

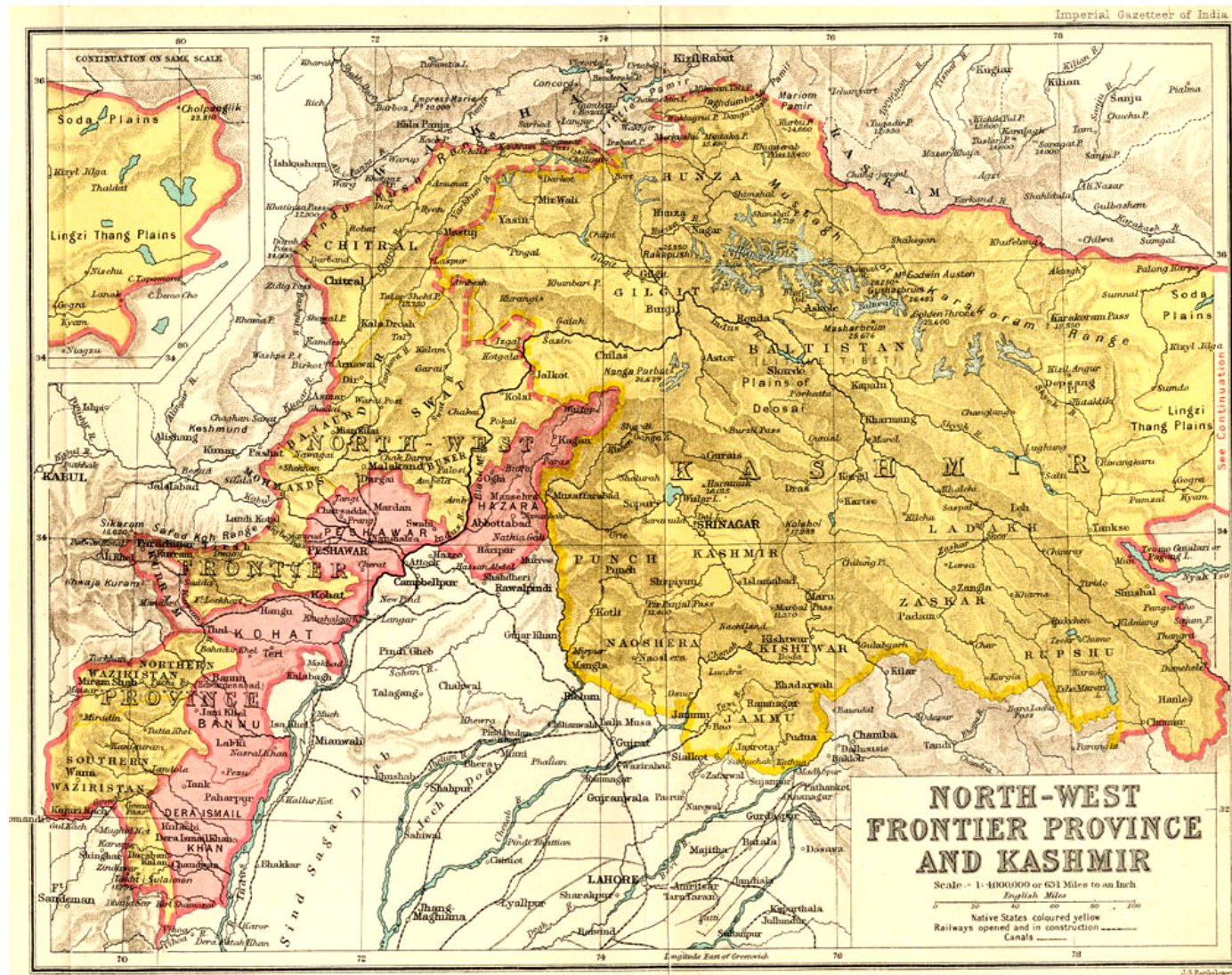
PROBLÉMOVÉ OBLASTI SOUČASNÉHO SVĚTA

Konflikty v Asii

Kašmír a pákistánsko-indické vztahy

Džammú a Kašmír v atlase Imperial Gazatteer of India (1909)

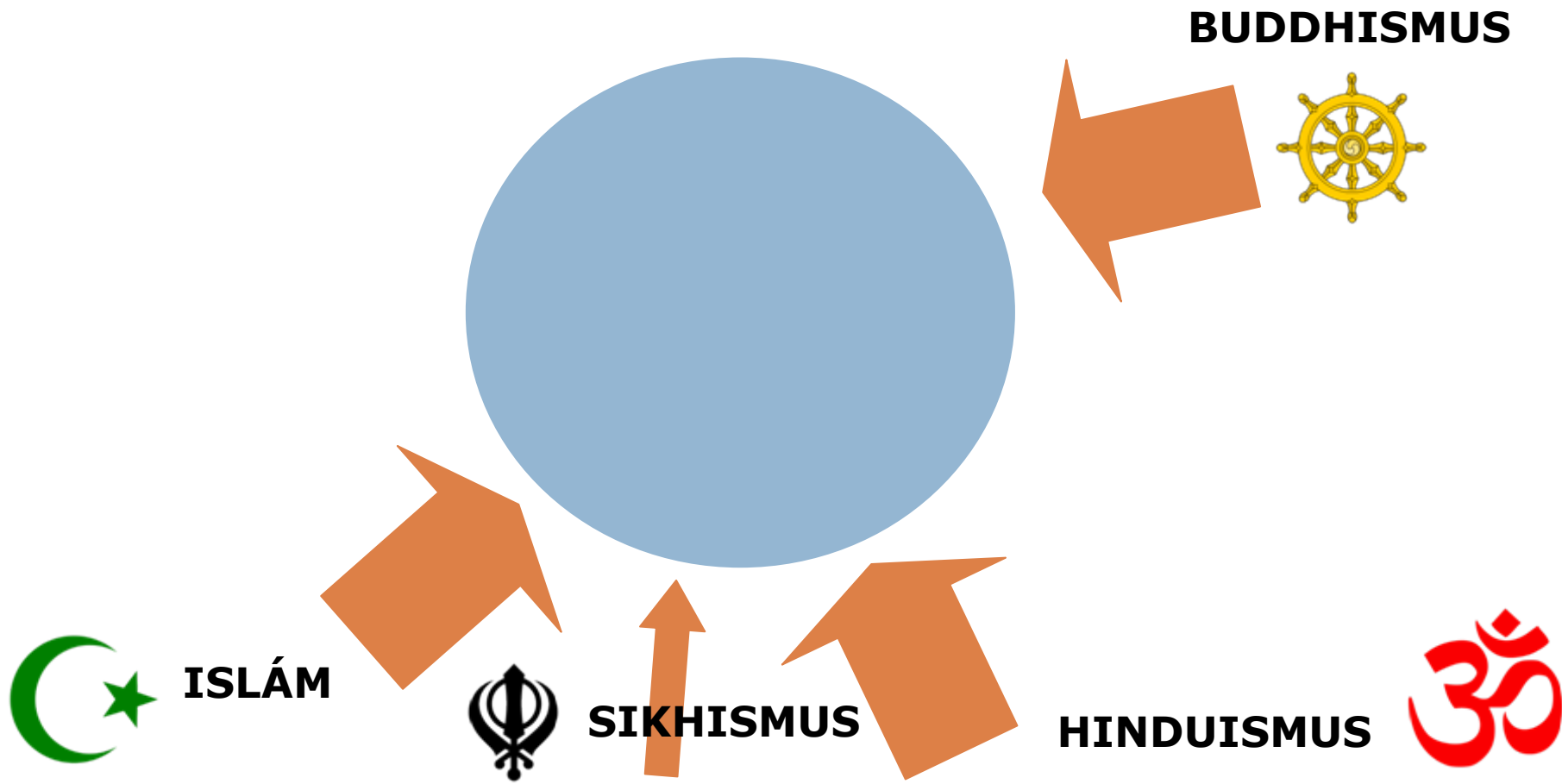
Co / kde je Kašmír?

- Horský terén:
 - ▣ hustě osídlená úrodná údolí
 - ▣ rozsáhlé prakticky neobyvatelné horské plochy
- Značná jazyková a kulturní různorodost, izolovanost jednotlivých údolí
- Obyvatelstvo ale spojuje státoprávní tradice, v minulosti byli součástí jednotného státu
- Oblast je už více než 60 let sporným územím a hlavním problémem pákistánsko-indických vztahů

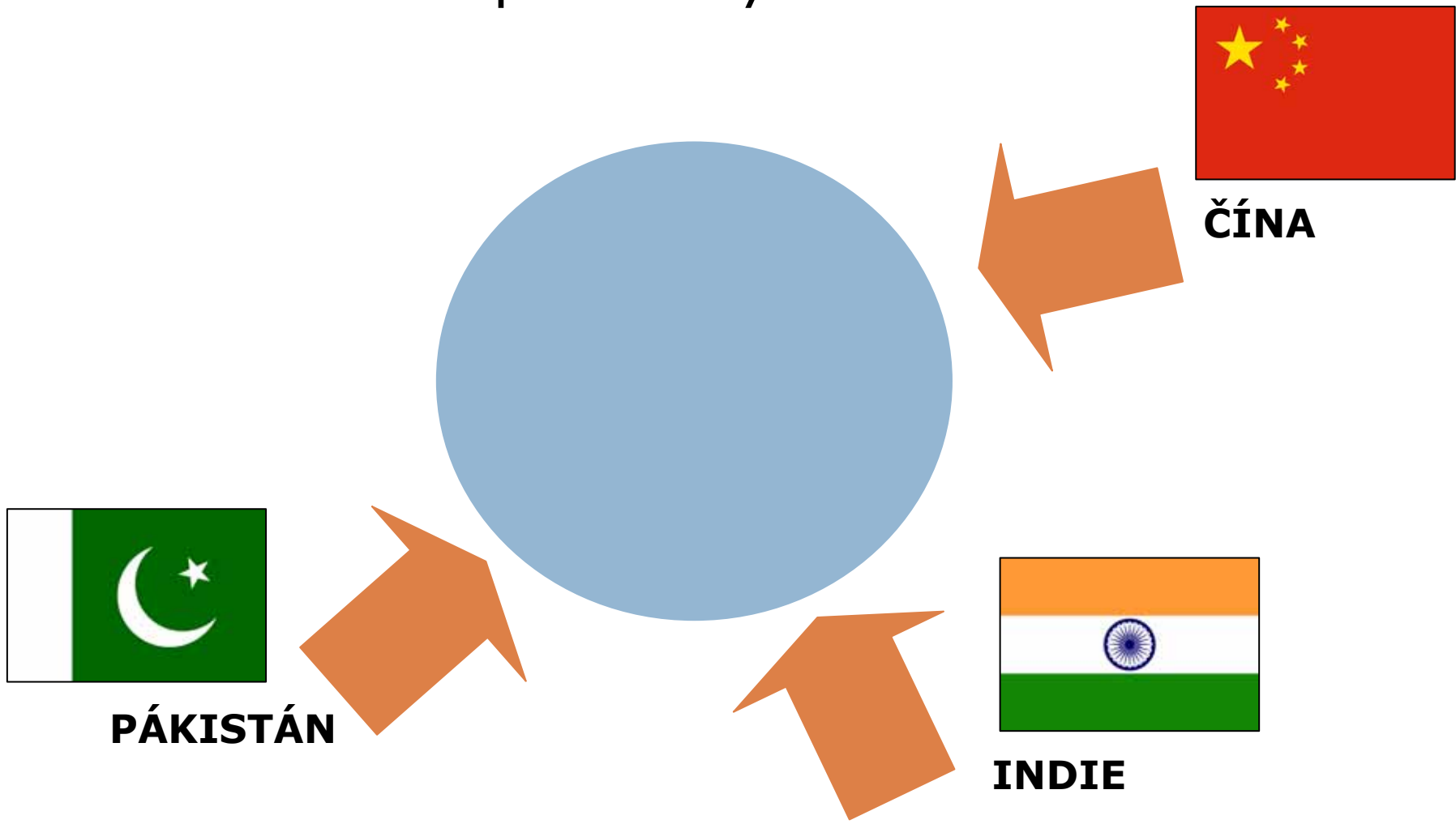
4 kultury

- V Kašmíru se střetávají 4 kultury:

3 státy

- ... a také 3 soupeřící státy:

Z historie ...

- Podle legend sahají počátky **kašmírského království** hluboko před náš letopočet, jistá je jeho existence už v 7. století, stát **Džammú** byl založen ve středověku
- v roce 1589 byl Kašmír začleněn do Mughalské říše
 - ▣ ta pod vedením muslimské dynastie zahrnovala zhruba severní polovinu Indického subkontinentu
- v roce 1752 se stal součástí nově založeného Afghánského království

Z historie ...

- zlom přinesla invaze Sikhů z Paňdžábu (z jihu): 1816 dobyli Džammú, v roce 1819 Kašmír
 - ▣ pod jejich panstvím rozšíření území (1834–1839 válka s Tibetem, získán Ladákh, který si udržel jistou autonomii a svébytnou kulturu – „Malý Tibet“)
- 1820 obnovena nezávislost Džammú
- roku 1846 bylo Sikhské království poraženo Angličany, britská vláda následně prodala Kašmír za 7,5 mil. rupií svému spojenci, vládci v Džammú Gulab Singh-ovi
 - ▣ Šlo vlastně o odměnu za to, že zradil ostatní sikhské válečníky – v rozhodující bitvě jim neposkytl příslibenou pomoc
- tím byl vytvořen **Stát Džammú a Kašmír** pod vládou maharádžů z dynastie Dogra

Dynastie Dogra

- pojmenována podle etnické skupiny Dogra, která žije hlavně v Džammú, odkud dynastie pochází
- jedná se o velmi starý hinduistický rod (svůj původ odvozují od jednoho z hinduistických božstev), v 18.–19. století přestoupili na sikhismus
- Obratně kolaborovali s Brity při jejich pronikání do Indie, na spolupráci s nimi založili rozšiřování svých rodových držav
- Vysoké společenské postavení si uchovali i v republikánské Indii, dnešní hlava rodu – Karan Singh – byl několikrát ministrem ústřední vlády, velvyslancem v USA, apod.

Náboženství ... kdo byl první?

- až do 13. století převažovali hinduisté a buddhisté
- ve 13.–14. století pronikl do země islám:
 - ▣ některé národy se zcela islamizovaly (hlavně nejpočetnější Kašmířané), menší etnika většinou zůstala u svých původních tradic
 - ▣ postupně převážili ostatní skupiny
- Po roce 1819 sikhismus
- poslední sčítání v nerozděleném Kašmíru (1941): 4,02 mil. obyvatel, z toho:
 - ▣ muslimové 77,1 %
 - ▣ hinduisté 20,1 % (jih země)
 - ▣ buddhisté 1,0 % (východ)
 - ▣ sikhové 1,6 % (rozptýleně)

Sikhové ...

- zakladatelem sikhismu je Guru Nának (1469–1538)
- Monoteistické náboženství vycházející z hinduismu i islámu
- Hlavní znaky: víra v jednoho boha, praktikování meditace jako způsobu bezprostředního kontaktu s bohem, víra v reinkarnaci, absolutní odmítání kastovního systému
- Patří mezi „viditelné“ menšiny, specifický způsob oblékání (věřící mají nestříhané vlasy, železný náramek, meč, krátké kalhoty), každý sikh má příjmení Singh (Lev)
- Výborní válečníci, disciplinovaní, vzdělaní, „židé“ Indie
- Také díky tomu mají „nadstandardní“ zastoupení ve vědě, politice, sportu (např. i současný indický předseda vlády)

Manmohan Singh,
předseda vlády Indické republiky

Indické císařství

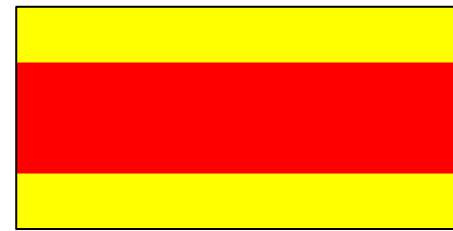

- Britové při svém pronikání do Indie kombinovali přímou a nepřímou správu:

Britská Indie = území pod britskou přímou správou

„knížecí státy“ = domorodá knížectví, kde vládli místní vládcí pod britským dozorem (bylo jich celkem 565)

- od roku 1857 byl Džammú a Kašmír jedním z knížecích států, patřil mezi největší
- značně autoritativní vláda maharádžů
- v opozici někteří muslimští intelektuálové (zejména šejk Abdulláh)
- první politická strana založena až v roce 1932 – Muslimská konference Džammú a Kašmíru
 - ▣ od roku 1939 Národní konference ..., dodnes vládnoucí strana
- 1934 – po nepokojích přechod k omezené demokracii, vytvořeno Zákonodárné shromáždění
- hnutí „Opust’te Kašmír!“

Rozdělení Indie

X

- Po 2. světové válce uznali Britové nutnost poskytnout Indii nezávislost
- Původní Britská Indie ale byla rozdělena na 2 státy: převážně hinduistickou **Indii** a téměř výlučně muslimský **Pákistán**, které vyhlásily nezávislost 15. 8. 1947 (Pákistán technicky už 14. 8. 1947)
- Dělení se týkalo pouze „Britské Indie“, knížecí státy se měly rozhodnout samostatně, ke kterému státu se připojí
- Většina knížecích států se bez problémů podřídila, problém nastal jen ve 3 případech:
 - Džunágarh, Hajdarábád a Kašmír
 - vládcí byli jiného vyznání než většina obyvatel

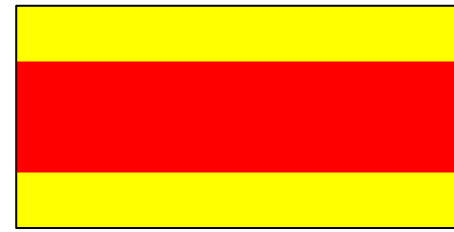

- první 2 státy byly zcela obklopeny územím Indie, která je proto násilně obsadila a anektovala
- Kašmír byl ale na hranicích ...

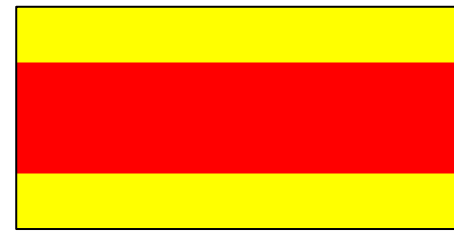
Kašmír ve vztazích Indie a Pákistánu (61 let hádání o hranice)

Postoj Kašmíru k dělení

- maháradža **Hari Singh** postaven před nutnost rozhodnout se pro Pákistán nebo Indii
- obyvatelstvo se obávalo indické nadvlády, politické strany spíše inklinovaly k Pákistánu
- maháradža rozhodnutí odkládal (výmluvy na chorobu), předpokládal, že může využít periferní polohy území ke získání úplné nezávislosti

Postoj Kašmíru k dělení

- Pákistán se pokusil situaci vyřešit vojensky: 22. 10. 1947 (3 měsíce po vyhlášení nezávislosti Indie a Pákistánu) do Kašmíru vtrhli najatí pašunští bojovníci z kmenových území u afghánských hranic
 - taktická chyba: měli postupovat přímo na hlavní město, místo toho ale rabovali Muzaffarábád a město Baramula
- pod vlivem bezprostředního vojenského ohrožení maháradža podepsal 26. 10. 1947 urychleně smlouvu o přistoupení k Indii, vstoupila v platnost hned následující den
- do země pak vstoupila indická armáda

Instrument of Accession, 1947

INSTRUMENT OF ACCESSION OF JAMMU AND KASHMIR STATE

WHEREAS the Indian Independence Act, 1947, provides that as from the fifteenth day of August, 1947, there shall be set up an independent Dominion known as INDIA, and that the Government of India Act, 1935, shall, with such omissions, additions, adaptations and modification as the Governor-General may by order specify be applicable to the Dominion of India;

AND WHEREAS the Government of India Act, 1935, as so adapted by the Governor-General provides that an Indian State may accede to the Dominion of India by an Instrument of Accession executed by the Ruler thereof;

NOW THEREFORE

I, Sheikha Noor-ud-Daula Begum, the Heiress of the late Maharaja Hari Singh
 Ruler of JAMMU AND KASHMIR State, do hereby execute this my Instrument of Accession and

- I hereby declare that I accede to the Dominion of India with the intent that the Governor-General of India, the Dominion Legislature, the Federal Court and any other Dominion authority established for the purposes of the Dominion shall, by virtue of this my Instrument of Accession, but subject always to the terms thereof, and for the purposes only of the Dominion, exercise in relation to the State of JAMMU AND KASHMIR (hereinafter referred to as "this State") such functions as may be vested in them by or under the Government of India Act, 1935, as in force in the Dominion of India on the 15th day of August 1947 (which Act as so in force is hereinafter referred to as "the Act").
- I hereby assume the obligation of ensuring that due effect is given to the provisions of the Act within this State so far as they are applicable therein by virtue of this my Instrument of Accession.
- I accept the matters specified in the Schedule hereto as the matters with respect to which the Dominion Legislature may make laws for this State.
- I hereby declare that I accede to the Dominion of India on the assurance that if an agreement is made between the Governor-General and the Ruler of this State whereby any functions in relation to the administration in this State of any law of the Dominion Legislature shall be exercised by the Ruler of this State, then any such agreement shall be deemed to form part of this Instrument and shall be construed and have effect accordingly.
- The terms of this my Instrument of Accession shall not be varied by any amendment of the Act or of the Indian Independence Act, 1947 unless such amendment is accepted by me by an Instrument supplementary to this Instrument.
- Nothing in this Instrument shall empower the Dominion Legislature to make any law for this State authorising the compulsory acquisition of land for any purpose, but I hereby undertake that should the Dominion for the purposes of a Dominion law which applies in this State deem it necessary to acquire any land, I will at their request acquire the land at their expense or if the land belongs to me transfer it to them on such terms as may be agreed, or, in default of agreement, determined by an arbitrator to be appointed by the Chief Justice of India.
- Nothing in this Instrument shall be deemed to commit me in any way to acceptance of any future constitution of India or to enter my decision to enter into arrangements with the Government of India under any such future constitution.

2

8. Nothing in this Instrument affects the continuance of my sovereignty in and over this State, or, save as provided by or under this Instrument, the exercise of any powers, authority and rights now enjoyed by me as Ruler of this State or the validity of any law at present in force in this State.

9. I hereby declare that I execute this Instrument on behalf of this State and that any reference in this Instrument to me or to the Ruler of the State is to be construed as including a reference to my heirs and successors.

Given under my hand this 26th day of September
 Nineteen hundred and forty seven. OCTOBER

Sheikha Noor-ud-Daula Begum
 Heiress of the late Maharaja Hari Singh
 Ruler of JAMMU AND KASHMIR State

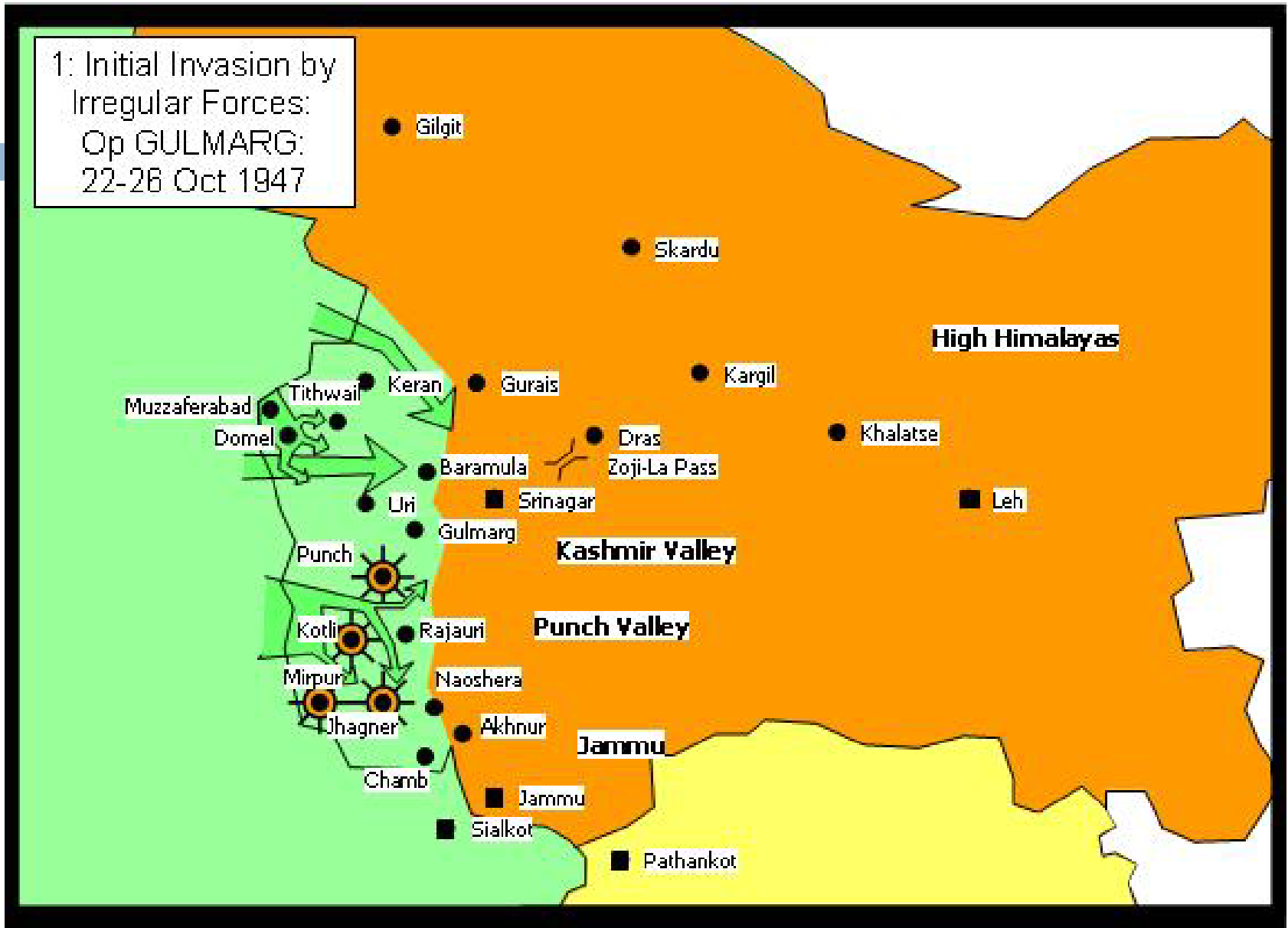
I do hereby accept this Instrument of Accession.
 Dated this 26th day of September, Nineteen hundred and forty seven.

Benegal Krishna Rao
 (Governor-General of India)

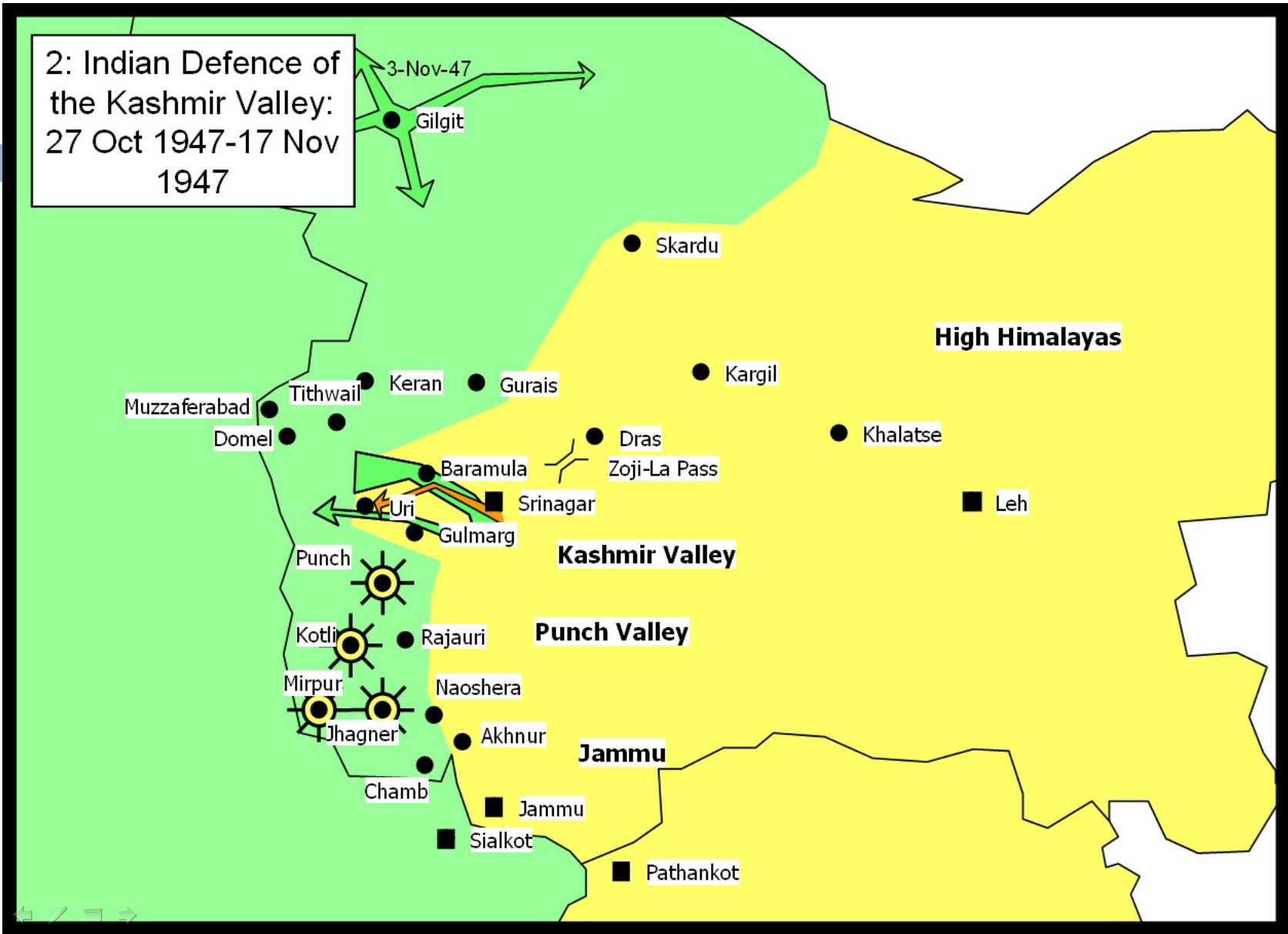
Válka 1947–1948

- Po připojení Kašmíru k Indii se do bojů zapojila z obou stran oficiální vojska, začala **1. kašmírská válka**
- Řešení: mír se pokusila zprostředkovat OSN (v té době v tomto směru značně nezkušená ⇒ žádný hmatatelný pokrok)
- Indie: návrh na referendum (tehdy Pákistánem odmítnuto, dnes jsou pozice obou zemí opačné)

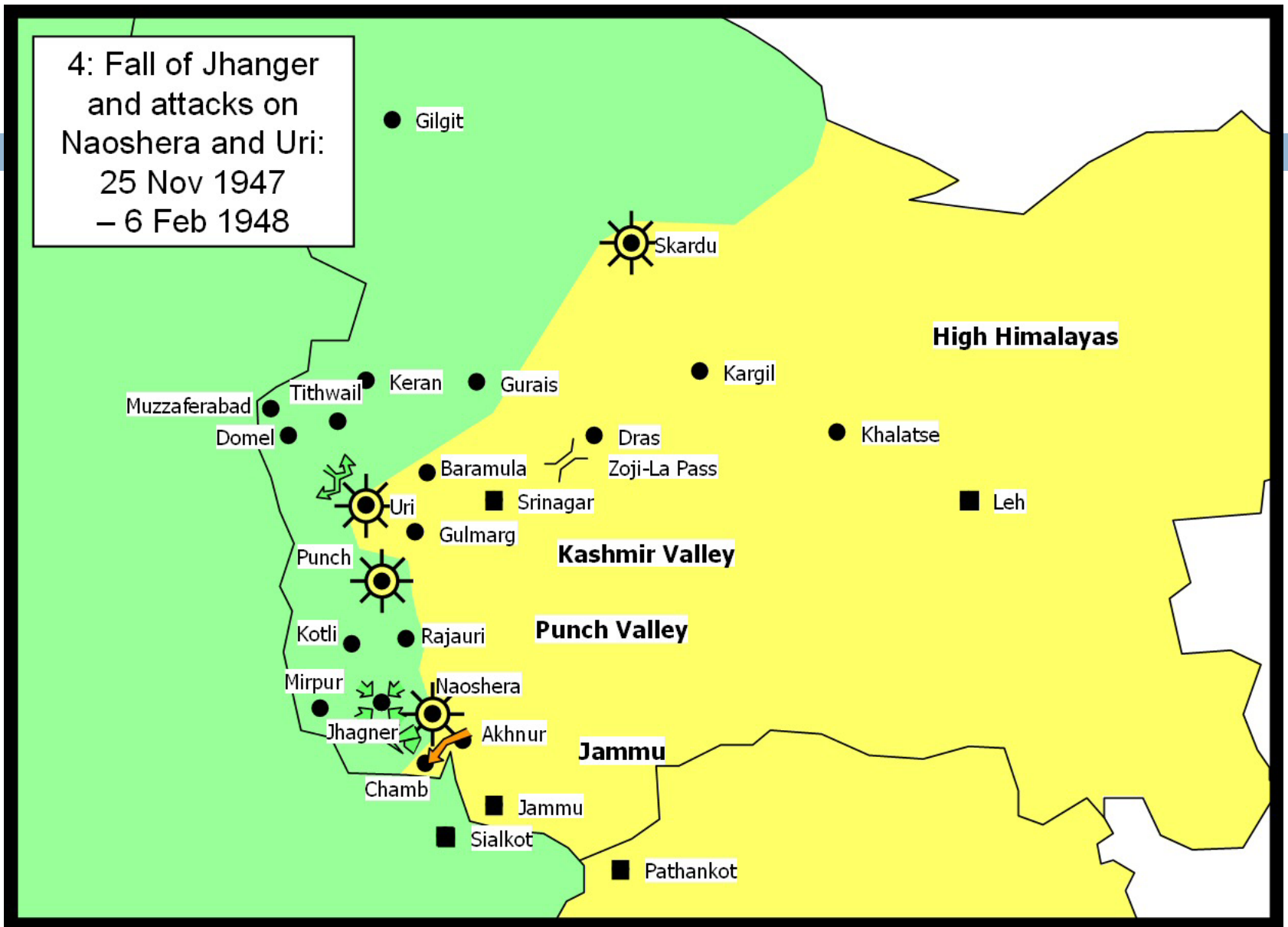
1: Initial Invasion by Irregular Forces:
Op GULMARG:
22-26 Oct 1947

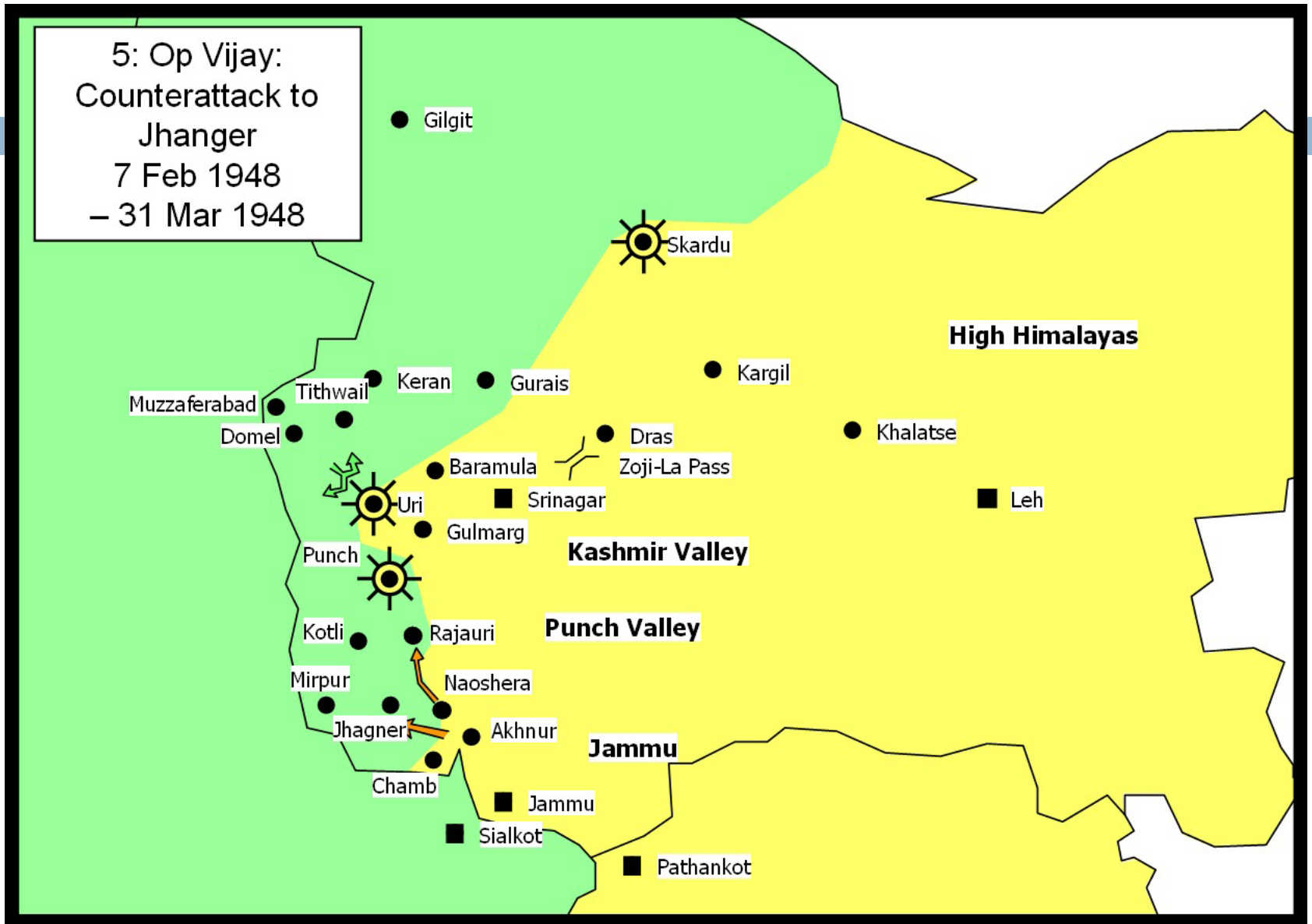
2: Indian Defence of the Kashmir Valley:
27 Oct 1947-17 Nov 1947

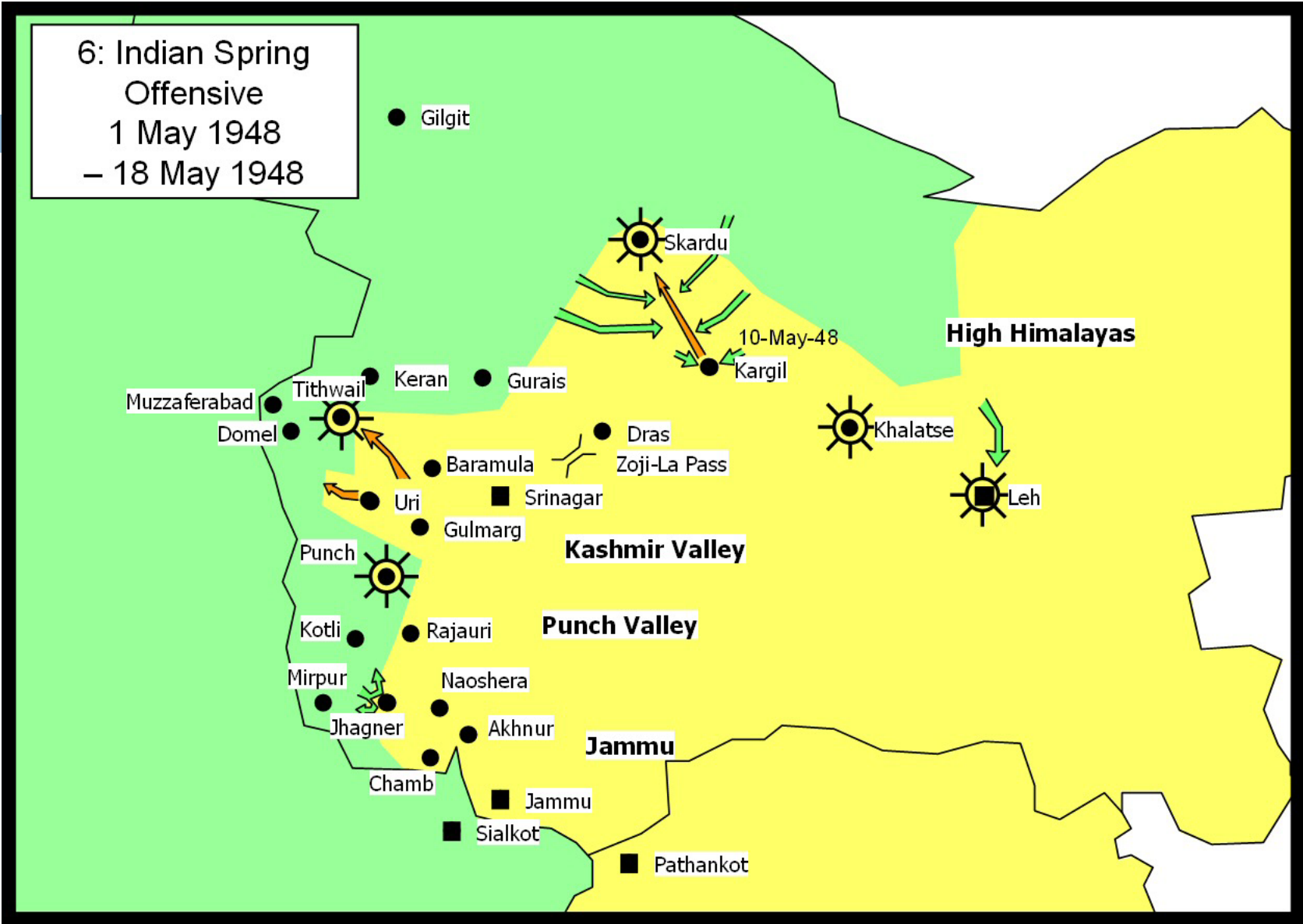
4: Fall of Jhanger
and attacks on
Naoshera and Uri:
25 Nov 1947
– 6 Feb 1948

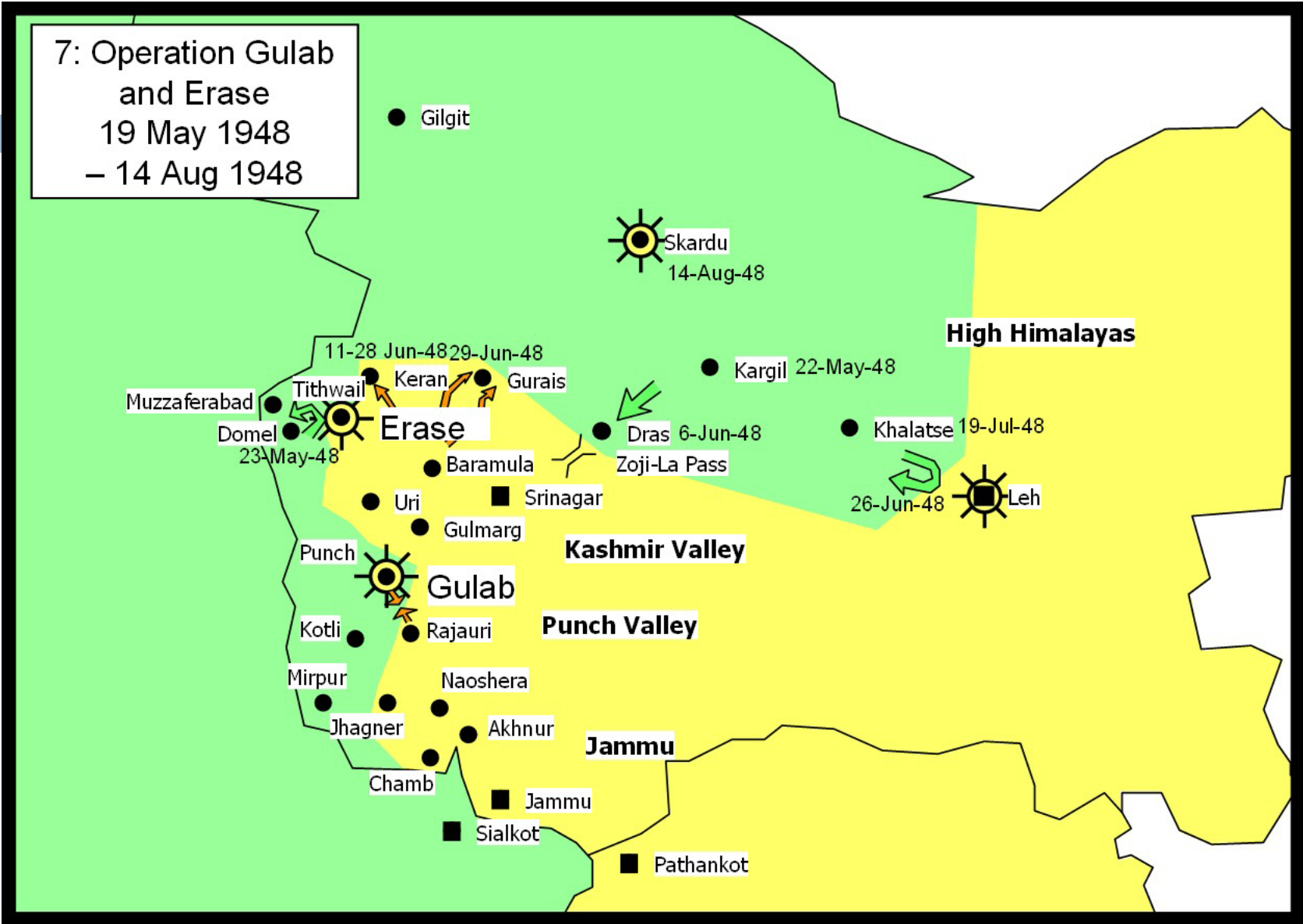
5: Op Vijay:
Counterattack to
Jhanger
7 Feb 1948
– 31 Mar 1948

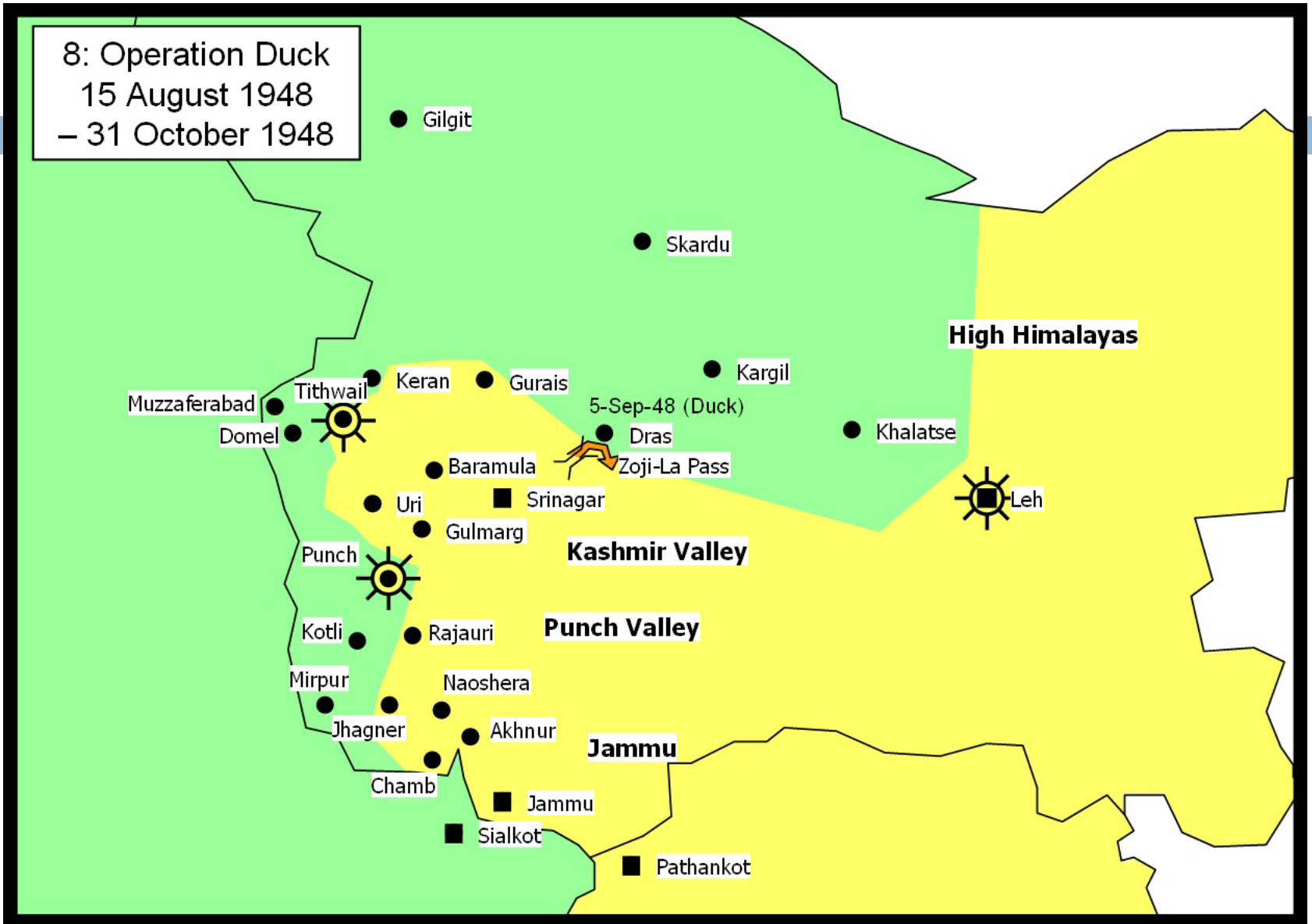
6: Indian Spring
Offensive
1 May 1948
– 18 May 1948

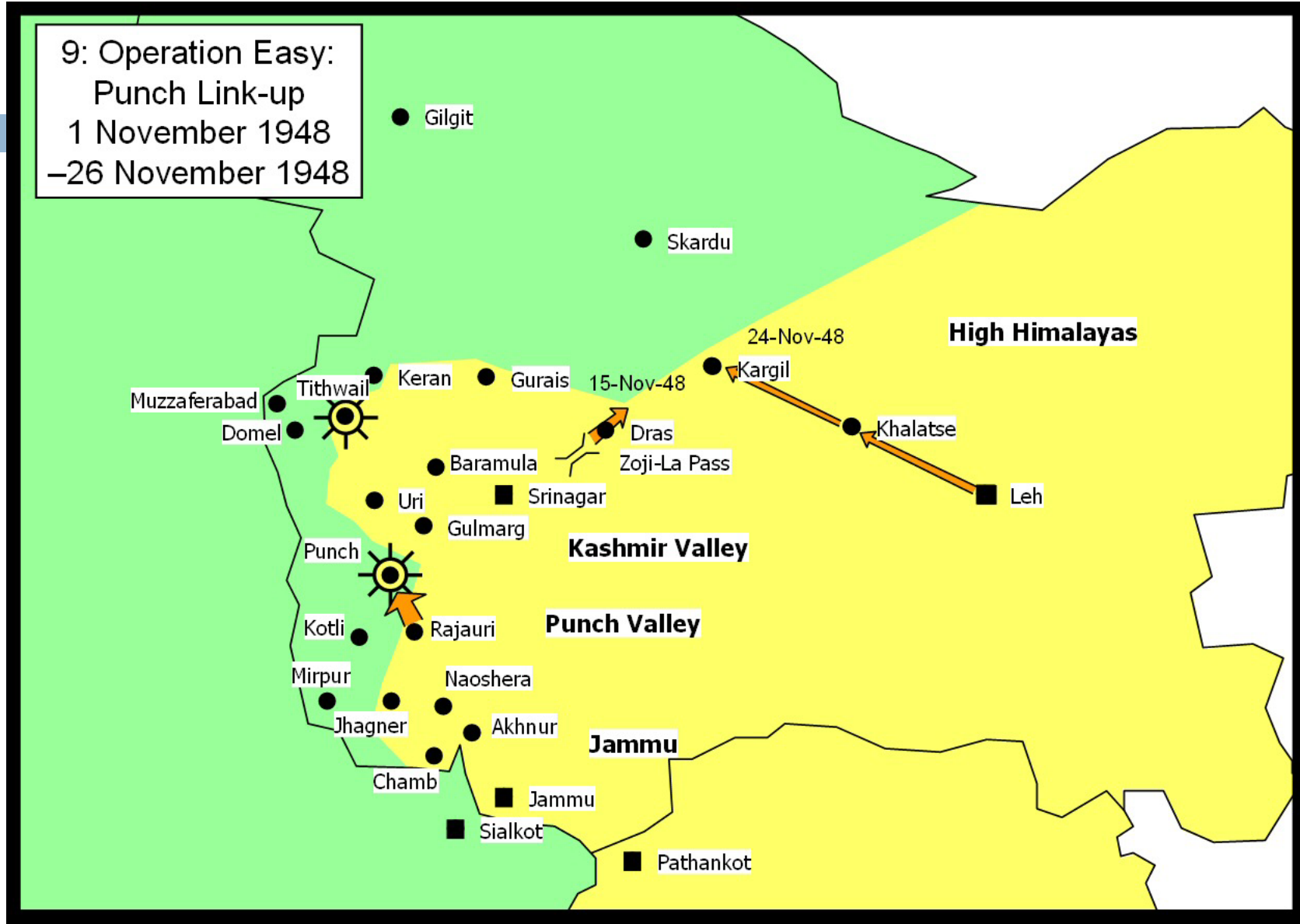
7: Operation Gulab and Erase
19 May 1948
– 14 Aug 1948

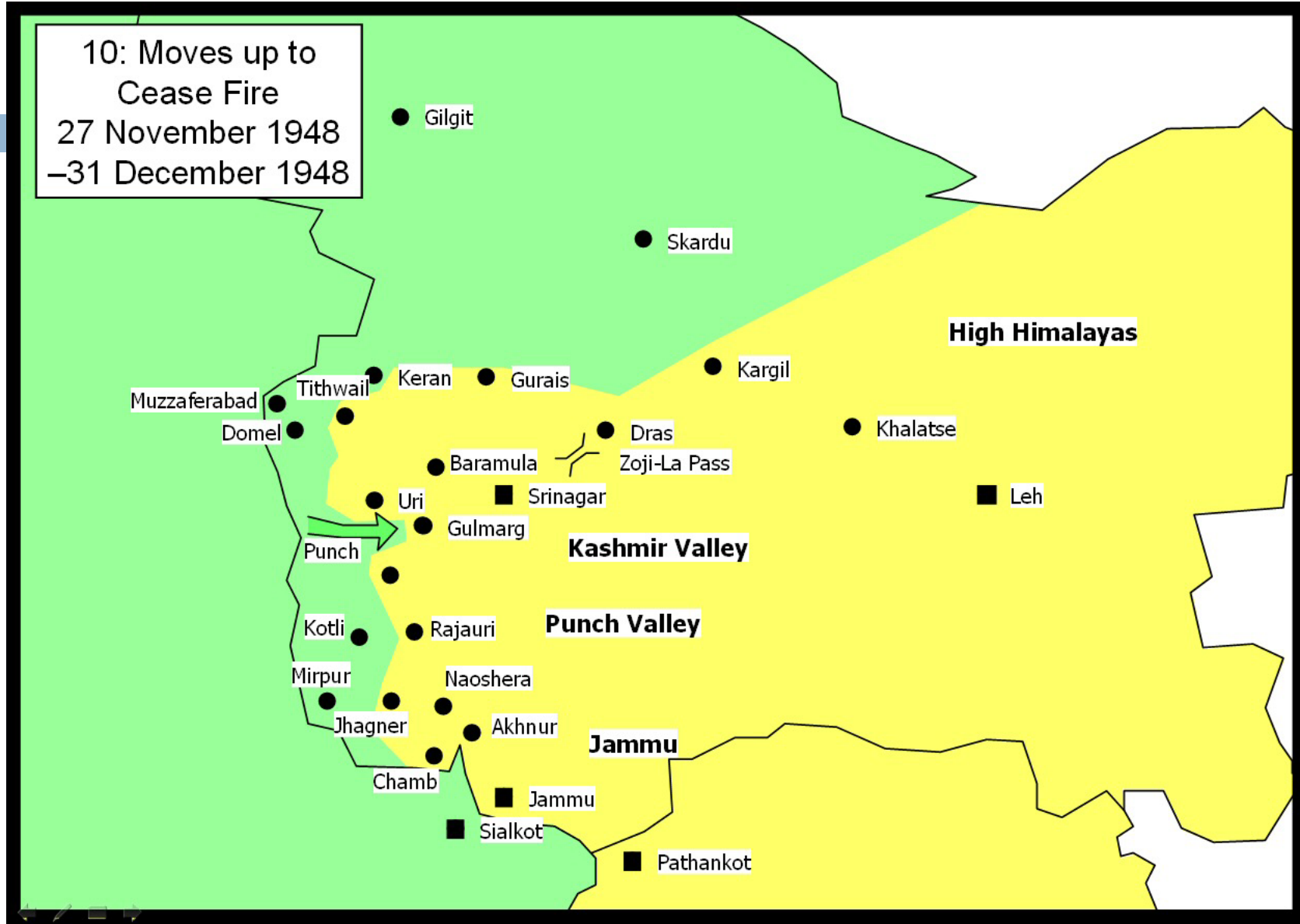
8: Operation Duck
15 August 1948
– 31 October 1948

9: Operation Easy:
Punch Link-up
1 November 1948
–26 November 1948

10: Moves up to
Cease Fire
27 November 1948
–31 December 1948

Příměří 1. ledna 1949

- Po vyčerpávajících bojích bylo počínaje 1. 1. 1949 uzavřeno příměří
- linie příměří je od té doby pod dohledem OSN
 - ▣ pouze pozorovatelská mise, nemohou zasahovat do bojů
- OSN v rezoluci RB z té doby požadovala vyřešit otázku referendem (ale nikterak nepostihuje Indii za to, že tuto rezoluci okázale ignoruje)

Linie příměří (*Cease-fire Line*) / linie kontroly (*Line of Control*)

- Odděluje pákistánská a indická vojska
- 1001 km dlouhá
- drobné korekce v roce 1972 (dohoda v Simle), dohodou také byla přejmenována na „méně válečné“ označení
- z obou stran síť pozorovatelů, palebných postavení a vojenských ubytoven

Kašmírský plot

Linie příměří (*Cease-fire Line*) / linie kontroly (*Line of Control*)

- Prakticky nepřetržitě probíhají na linii drobné incidenty, přestřelky a střety s pronikajícími ozbrojenci
- Pro pohyb civilistů většinou uzavřená, rozděleny jsou rodiny, přetrhány byly všechny ekonomické, kulturní i politické styky
- v roce 2004 navíc Indie dokončila stavbu bariéry (délka cca 550 km) tvořené dvojitým plotem se zábranami z ostnatého drátu o výšce 2,5–4 m, elektrickým signalizačním zařízením, senzory pohybu apod.

Kašmírský plot

Diplomacie ...

- Kašmírský problém se stal zásadním jablkem sváru mezi Indií a Pákistánem a trvale znemožňuje normalizaci vzájemných vztahů
- Pro obě strany se stal jakousi „otázkou cti“:
 - v Indii je např. zakázáno prodávat mapy nebo publikace, které popisují či zobrazují území Kašmíru jako sporné, nebo dokonce jako součást Pákistánu či Číny (v roce 1998 tak byla např. zakázána distribuce CD-ROM *Encyclopædia Britannica*)

Diplomacie ...

- Navíc trvale připomíná násilnosti, ke kterým došlo po rozdělení Britské Indie v roce 1947:
 - ▣ Výměna uprchlíků, řada pogromů, značné zatížení vztahů mezi muslimy a hinduisty
- V obdobích oteplení vzájemných vztahů několik pokusů o uzavření kompromisu, zatím ale neúspěšné
- Dlouhodobý stav absolutní nedůvěry
- Za pokrok jsou pak vydáváno už to, že se státníci obou stran pouze setkají

..a další války

- Každý další vojenský konflikt se buď přímo odehrával v Kašmíru, nebo tam byl následně přenesen
- Po celé linii příměří se bojovalo hlavně:
 - ▣ během **2. kašmírské války** (srpen–září 1965)
 - ▣ a (zatím) naposled v průběhu **3. indicko-pákistánské války** (prosinec 1971)

Válka 1965–1966

- v dubnu 1965 hraniční potyčky přerostly v regulérní boje
- v srpnu pákistánská ofenziva do Džammú a Kašmíru
- v září Indie provedla protiútok v Paňdžábu
- Poté uzavřeno příměří – dohled OSN
- leden 1966: deklarace v Taškentu
 - SSSR zprostředkoval dohodu, podle které se vrátila vojska do pozic před vypuknutím konfliktu
 - Dále bylo dohodnuto, že bude zastavena agitace očerňující protivníka

Válka 1971

- Další válka vypukla v souvislosti s povstáním ve Východním Pákistánu
 - ▣ požadavek autonomie a později nezávislosti pro etnicky naprosto odlišnou oblast, navíc územně zcela oddělenou od zbytku Pákistánu
- Indická armáda pomohla povstalcům
- 6. 12. 1971 vyhlášen nezávislý stát pod názvem Bangladéš (Pákistánem uznán až v roce 1974)
- Na indické aktivity zareagoval Pákistán útokem na Kašmír, ten Indie odrazila a přechodně obsadila i část Kašmíru za linií kontroly

Dohoda v Simle, 1972

- Opět v podstatě návrat ke stavu před rokem 1971, obsazená území Indie vrátila

Od té doby řada dalších krizí ...

- v 80. a 90. letech nabylo soupeření Pákistánu a Indie další nebezpečné rozměry
- obě země ovládly **technologii výroby jaderných zbraní**:
 - ▣ 1992 Pákistán oznamuje, že umí vyrobit jaderné pumy
 - ▣ květen 1998 – Indie provádí první podzemní jaderné zkoušky v poušti při pákistánské hranici
 - ▣ Pákistán zareagoval šesti testy v pouštích oblastech Balúčistánu
- Kritika OSN + sankce ze strany G8
- únor 1999 – Láhaurská smlouva, závazek nezaútočit na jaderná zařízení protivníka, uklidnění situace

Kašmír ve vztazích Indie a Číny (52 let hádání o hranice)

Východní hranice Kašmíru

- Tvoří ji rozsáhlá prakticky liduprázdná horská pásma
- do roku 1947 nebyla jasně smluvně upravena
 - ▣ dříve to ani nebylo nutné – důležité bylo, komu patří jednotlivé vesnice a využívané pozemky, ale nikdo se nestaral o půdu ležící ladem
 - ▣ 1684, 1842 jednání s Tibetem (ta jsou ale podle Číny bezpředmětná, protože Tibet podle ní nebyl nezávislý)
 - ▣ o severním úseku (mj. K2) se vlastně nejednalo nikdy
- Čína i Indie si nárokovaly „tradiční zvyklostní hranici“, problém je, že ji každá umísťovala někam jinam
- Severní úsek hranice si dohodla Čína s Pákistánem (Indie ale namítá, že Pákistánu území nepatřilo a neměl právo s ním nakládat)

Indicko-čínská válka 1962

- sporná je vlastně celá indicko-čínská hranice, Indové faktickou hranici označují jako „linii skutečné kontroly“ (*Line of Actual Control*)
- Problém přesného vymezení hranice se stal aktuálnějším po čínském obsazení Tibetu
- 1962: pohraniční válka
 - ▣ Čína ve značné převaze, obsadila sporné území po čáru, kterou považovala za západní hranici Tibetu a poté ukončila boje
- Hranice vede v podstatě liduprázdným prostorem

Důsledky

Důsledek válek – faktické rozdělení země na 4 oblasti

- indický spolkový stát (**Džammú a Kašmír**)
- autonomní stát pod kontrolou Pákistánu **Azád Kašmír**
- území pod přímou správou Pákistánu (**Severní oblasti**)
- území spravované Čínskou lidovou republikou

území	Rozloha (km ²)	Obyvatelstvo (mil., 2001)
indická část	101 387	10,15
pákistánská část	78 114	4,14
ČLR (Aksai Čin)	37 605	0,00
ČLR (Raskam a Šaksgamské údolí)	5 130	0,00
celkem	222 236	14,29

Indický pohled na věc

- Celý Kašmír považuje za legitimní součást svého území, jeden ze svých 28 svazových států
- Pákistánskou část považuje za okupovanou a označuje ji názvem „*Pákistánem spravovaný Kašmír*“

Indická argumentace

- Indie se jednoznačně dovolává historického práva na dané území
- Prohlašuje, že smlouvou o připojení k Indii ze října byla příslušnost území jednou provždy vyřešena
- Upozorňuje, že Pákistán všechny ostatní smlouvy o připojení uznává a není tedy důvod v tomto případě postupovat jinak
- Odmítá referendum:
 - ▣ naprosto nejistý výsledek (pravděpodobně nepříliš příznivý pro Indii), Kašmír je totiž jediný převážně muslimský stát v jinak hinduistické Indii
 - ▣ bylo by to povzbuzení pro celou řadu dalších separatistických hnutí

Pákistánský pohled ...

- uznává právo Kašmíru na nezávislost, ale ...
- ... Kašmír vymezuje pouze na části bývalého knížecího státu Džammú a Kašmír
 - ▣ nepovažuje za jeho součást Severní oblasti a území ovládaná Čínou
- Indickou část označuje jako „*Okupovaný Kašmír*“

36 N
34 N
32 N

74 E 76 E 78 E

AFGHANISTAN

PAKISTAN

INDIA

**CHINA
(TIBET)**

KARAKORAM RANGE

LADAKH RANGE

Muzaffarabad

Srinagar

Jammu

Kargil

Leh

Demchok

Gilgit

Shaksam Valley

Northern Areas

Siachen Glacier

Karakoram Pass

Chorbat La

Aksai Chin

Azad Kashmir

Jammu and Kashmir

Pákistánská argumentace

- Pákistán se odvolává na princip rozdělení Britské Indie mezi hinduisty a muslimy a na předpokládanou „vůli lidu“
- Smlouva o připojení byla podle něj uzavřena v rozporu s přáním obyvatelstva, jen na základě náboženské příslušnosti vládce
- Indické odvolávání se na legitimní rozhodnutí maháradži považuje za účelové:
 - ▣ hinduistické domorodé státy, které měly v čele muslimské panovníky (Džunágarh, Hajdarábád) byly k Indii připojeny násilně zjevně proti vůli svých panovníků
- Prosazuje referendum:
 - ▣ Předpokládá hladké vítězství příznivců Pákistánu

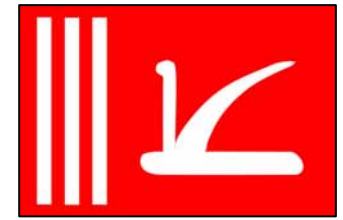

Vnitropolitické poměry jednotlivých částí Kašmíru

Indická část Kašmíru

Džammú a Kašmír

- celá Indií kontrolovaná část Kašmíru je spravována jako svazový stát **Džammú a Kašmír**
- Vnitřně se dělí na 3 značně odlišné historické regiony:

území	Rozloha (km ²)	Obyvatelstvo (mil., 2001)
Džammú	26 293	4,43
Kašmír	15 948	5,48
Ladákh	59 146	0,24
Džammú a Kašmír	101 387	10,15

Džammú a Kašmír

□ Obyvatelstvo:

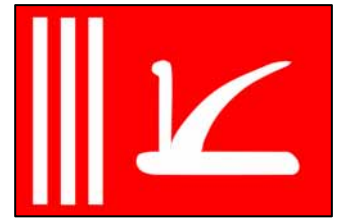
- výrazně se koncentruje v západní části státu, hlavně v Kašmírské kotlině (kolem 400 ob./km²), hornatý východ je naopak osídlen velmi řídce (Ladákh, který zabírá 60 % území, má jen 4 ob./km²)
- není národnostně ani nábožensky jednotné

Džammú a Kašmír

- Dvě hlavní města – světová rarita:
 - ▣ Zimní hlavní město je Džammú
 - ▣ Letní hlavní město pak Šrínagar

Džammú a Kašmír

- Jazyková situace:
 - ▣ nejrozšířenější jazyky:
 - kašmírština (54 %)
 - dogriština (dogri) [⇒ viz jméno bývalé vládnoucí dynastie]
 - godžriština (gojri)
 - paharština (pahari)
 - ladákhština
 - baltijština (baltí)
 - paňdžábština
 - dardiština (dardiro), a další
 - ▣ úředním jazykem je ale **urdština** (zavedena vlastně uměle v roce 1906 – do té doby byla úředním jazykem perština – jazyk nemá rodilé mluvčí, je pro ně v podstatě cizí), fakticky je úřední i **angličtina** (jazyk vyššího vzdělání, části médií, soudů)
 - ▣ místní jazyky mají statut „státem podporovaných regionálních jazyků“

Odbočka: hindština a urdština

- úředním jazykem Indie je hindština, Pákistánu pak urdština
- oba jazyky se vyvinuly ze sanskrutu z nářečí z okolí Dillí
- tamní jazyk za téměř 1 000 let trvající dominance islámu (muslimští panovníci ovládali většinu severní Indie) převzal mnoho perských a arabských slov, dodnes jsou persko-arabské vlivy velmi silné v hovorovém jazyce (též zvaném hindustánština)

Odbočka: hindština a urdština

- Z tohoto hovorového jazyka se vytvořily 2 spisovné formy:
 - **hindština**, kterou používají hinduisté (výpůjčky z arabštiny a perštiny byly nahrazovány slovy ze sanskrtu, jazyk se používá v úředních písemnostech a učebnicích, působí však poněkud uměle), písmo dévanágarí
 - **urdština**, kterou používají muslimové (arabsko-perská slovní zásoba byla ještě posílena, je ale přesto mnohem bližší hovorovému jazyku), upravené persko-arabské písmo nastalík
- lingvisté běžně považují hindštinu a urdštinu za tentýž jazyk
- hindština a urdština jsou vzájemně dobře srozumitelné

भारत गणराज्य

جمہوریۂ بھارت

Džammú a Kašmír

- náboženství (údaje z roku 2001) :
 - muslimové 67,0 % (Kašmír: 95,0 %)
 - hinduisté 29,6 % (Džammú: 66 %)
 - sikhové 2,0 %
 - buddhisté 1,1 % (Ladákh: 51 %)
- značně rozdílné je náboženské složení historických regionů
- muslimské osídlení se koncentruje na relativně nevelkou, ale hustě zalidněnou, část území

Džammú a Kašmír

- Kašmír je v rámci Indie značně výjimečný (jediný převážně muslimský stát)
- V letech 1947–1957 měl speciální postavení, teprve 26. 1. 1957 ohlášena úplná inkorporace do Indie
 - ▣ zachována jistá kontinuita moci: v čele Kašmíru státu zůstal **Hari Singh** (do roku 1952 jako maháradža), v červnu 1949 se stal faktickým vládcem jeho syn princ **Karan Singh** jako regent, po roce 1952 jako „Sadr-e Riyasat“ (hlava státu), následně v letech 1965–1967 jako vládou jmenovaný guvernér
 - ▣ 1954 loutková kašmírská vláda ratifikuje připojení k Indii
 - ▣ 1957 schválena kašmírská ústava (podle vzoru ústavy indické)

Džammú a Kašmír

- Těší se fakticky větší míře autonomie, než ostatní státy, podle zvláštního oddílu indické ústavy (čl. 370)
 - ▣ na území státu platí automaticky federální indické zákony týkající se obrany, zahraniční politiky a spojů, ostatní pouze v případě, že je přijme i místní Zákonodárné shromáždění
 - ▣ jako jediný indický stát má D. a K. vlastní ústavu a vlajku
 - ▣ Obyvatelé ostatních indických států nesmí v Kašmíru kupovat nemovitosti

Džammú a Kašmír

- Mezi obyvatelstvem Kašmíru a ústřední vládou je letitá nedůvěra
- Politické strany jsou převážně místní (většinou je vedou s Indií „kolaborující“ rodinné klany), celoindické strany ve volbách moc úspěšné nejsou
- V zemi se střídají období místní samosprávy, která často končí politikými krizemi, v nich bývá území spravováno ústřední vládou indické federace (tzv. prezidentský režim)
- Vedle legálních stran v zemi působí řada separatistických a autonomistických hnutí (Islámská fronta DaK, Osvobozenecká fronta DaK, fundamentalistický Al Faran) – jsou ale nejednotná a slabá

Volby místního parlamentu v roce 2008

strana	mandátů	typ strany
JKN – Národní konference Džammú a Kašmíru	28	regionální
PDP – Lidová demokratická strana	21	regionální
INC – Indický národní kongres	17	celostátní
BJP – Bharatiya Janta	11	celostátní
JKNPP – Strana národních panterů D. a K.	3	regionální
CPM – Komunistická strana Indie (marxistická)	1	celostátní
PDF – Lidová demokratická fronta	1	regionální
JKDPN – Demokratická vlastenecká strana Dž. a K.	1	regionální
nezávislí	4	–
celkem	87	

Místní politické poměry: seznam předsedů vlád ...

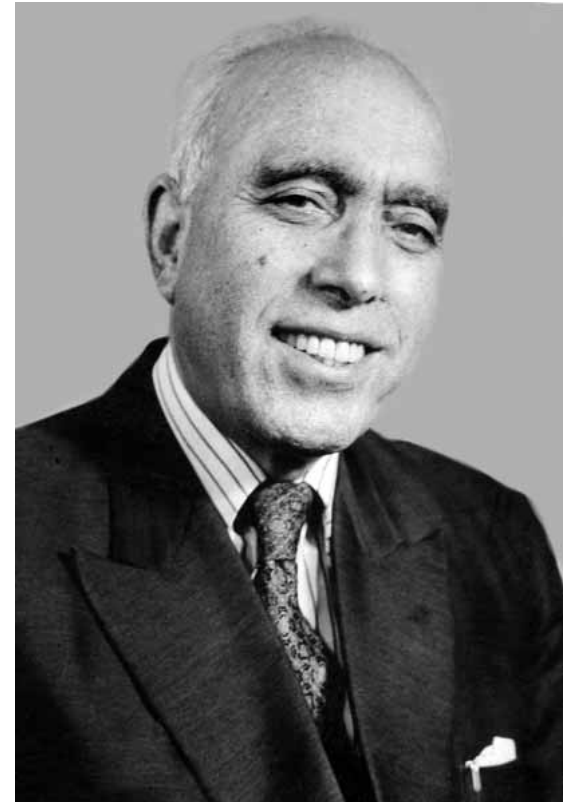
1947–1948	Mehr Chand Mahajan	INC
1948–1953	Sheikh Abdullah	NC
1953–1963	Bakshi Ghulam Mohammad	NC
1963–1964	Khwaja Shamsuddin	NC
1964–1971	Ghulam Mohammed Sadiq	INC
1971–1975	Syed Mir Qasim	INC
1975–1977	Sheikh Abdullah	NC
1977	prezidentská správa	
1977–1982	Sheikh Abdullah	NC
1982–1984	Farooq Abdullah	NC
1984–1986	Ghulam Mohammad Shah	Awami National Conference
1986	prezidentská správa	
1986–1990	Farooq Abdullah	NC
1990–1996	prezidentská správa	
1996–2002	Farooq Abdullah	NC
2002	prezidentská správa	
2002–2005	Mufti Mohammad Sayeed	PDP
2005–2008	Ghulam Nabi Azad	INC
2008–2009	prezidentská správa	
2009–	Omar Abdullah	NC

„Politická rodina“ Abdulláhů

- šejk **Abdulláh Muhammad** (1905–1982), zvaný „kašmírský lev“, předseda první kašmírské politické strany *Národní konference DaK*, založil jednu z nejstabilnějších politických dynastií v Indii
 - ▣ podzim 1947: pragmaticky podpořil rozhodnutí panovníka o připojení k Indii
 - ▣ v letech 1948–53 předseda místní vlády (mj. vymohl pro stát zvýšenou míru autonomie)
 - ▣ 1953 z rozhodnutí ústřední indické vlády sesazen a uvězněn, 1964 propuštěn, brzy však znovu uvězněn
 - ▣ listopad 1974: dohoda s indickou předsedkyní vlády I. Gándhiovou, návrat k moci
 - ▣ v letech 1975–82 byl opět předseda vlády Džammú a Kašmíru
- V čele strany ho vystřídal syn **Farúk Abdulláh** a nyní jeho syn **Omar Abdulláh**

Dohoda Indíra – Šejk (1974)

- Dohoda potvrzovala statut Kašmíru jako „správní jednotky Indické republiky“ ale také jeho ústavně zaručený autonomní statut
- Pákistán smlouvu odmítl
- otázka Kašmíru se nadlouho dostala do mrtvého bodu
- Zjevným se stalo, že se Indie pokusí udržet si v oblasti své postavení za každou cenu a bez ohledu na místní obyvatelstvo

šejk **Abdulláh Muhammad**

Povstání 1989

- volby v roce 1987 zřejmě zmanipulovány
- následně vytvořeno několik militantních skupin – většinou radikálně islamistických
- 1989 začalo v Kašmíru ozbrojené povstání proti indické správě
- boje od té doby nikdy neuhaslly, kolísá jen jejich intenzita
- Indie považuje povstalce za „importované“ a obviňuje z podněcování bojů Pákistán

Povstání 1989

- Indická strategie v povstání:
 - **pasivní kroky:** stavba kašmírské bariéry proti pronikání polovojenských skupin z druhé strany linie kontroly (dokončena 2004) ➔ snížení počtu útoků až o 80 %
 - **aktivní kroky:** snaha o zneškodnění povstalců v přímém boji – to je ale problém, partyzánské vedení války, opatření proti povstalcům proto postihují i civilní obyvatelstvo ➔ růst protiindických nálad
 - květen 1999 – masivní použití armády (letectvo) proti povstaleckým jednotkám, hrozba přímého konfliktu s Pákistánem (následně pákistánský premiér na nátlak USA vyzval jednotky proniknuvší za linii kontroly, aby se stáhly)
- Strategie povstalců: boj ze zálohy, teror, rozšíření teroristických útoků mimo území Kašmíru
- Dosud (2008) na 44 tisíc obětí (povstalci uvádějí až 80 tis.)

Dohoda 2004

- V roce 2004 přímé rozhovory indické vlády s koalicí Haríjat (sdružuje kašmírské separatistické skupiny)
- Nenalezeno politické řešení, ale odsouhlaseno ukončení násilí jako předpoklad zahájení mírového procesu
- Následuje „politika gest“: snaha o posílení důvěry:
 - ▣ duben 2005: po 57 letech obnoveno autobusové spojení mezi hlavními městy Šrínagarem a Muzaffarábádem, umožněny tak první veřejné kontakty obyvatel přes linii kontroly

Indický vztah ke Kašmíru

- v první fázi se Indie spoléhala na spolupráci s rodinnými klany
- Kombinace zastrašování a ekonomické pomoci (DaK je největší příjemce indické federální rozvojové pomoci)

Pákistánská část Kašmíru

Pákistán

- Pákistán se vyhýbá jasné definici státoprávního vztahu k obsazeným územím (např. v ústavě), území ale formálně neanektoval
- Odlišně jsou spravovány:
 - Severní oblasti – ty spravuje federální vláda jako přímou součást Pákistánu
 - Ázád Kašmír – jistá forma protektorátu, umožňuje činnost místní vlády a prezidenta, ale kontroluje obranu, finance i zahraniční styky

území	Rozloha (km ²)	Obyvatelstvo (mil., 2001)
Ázád Kašmír	13 297	3,19
Gilgit-Baltistán	64 817	0,95
celkem	78 114	4,14

Gilgit-Baltistán

- spravovány jako součást Pákistánu se zvláštním statutem (federální území), jde o území připojená ke Kašmíru až po roce 1857 (několik emirátů)
- Území má 2 historická území: Baltistán (pokračování Ladákh) a Gilgit

území	Rozloha (km ²)	Obyvatelstvo (mil., 2001)
Baltistan	cca 27 tis.	cca 0,3
Gilgit	cca 38 tis.	cca 0,6
Severní území	64 817	0,95

Gilgit-Baltistán

- Území spravováno zvláštním pákistánským ministerstvem
- Protože ale není oficiálně součástí Pákistánu, není např. zastoupeno v pákistánském parlamentu
- přes Severní oblasti vede strategická **karákorámská dálnice / dálnice přátelství**, jediná spojnice Pákistánu se spojeneckou Čínou
 - ▣ po 20 let trvající stavbě dokončena v roce 1986
 - ▣ technicky i finančně mimořádně náročné dílo (mj. při stavě zahynulo 892 dělníků)

Ázád Kašmír

- mimořádně podivný tvar (délka 400 km, šířka jen kolem 50 km)
- už v říjnu 1947 se v této části Kašmíru ustavila vláda „Svobodného (Ázád) Kašmíru“, která se považuje za pokračovatelku vlády původního knížecího státu (rozhodně ale ne dynastie, tu svrhli)
- Území bylo v podstatě pod vojenskou správou až do roku 1974 – ustaven parlament, volený prezident a jmenovaný premiér, sám sebe označuje Ázád Kašmír za islámskou republiku
- Stát se považuje za nezávislý, ale jeho nezávislost dosud nikdo neuznal (ani Pákistán), fakticky jde o pákistánský protektorát, resp. autonomní stát v jeho rámci

Ázád Kašmír

- Obyvatelstvo:
 - ▣ hustě zalidněné území (obdobně jako „kašmírácká“ část Džammú a Kašmíru v Indii)
 - ▣ Národnostně i nábožensky podstatně homogennější (převažují Kašmířané, prakticky všichni jsou muslimové)
 - ▣ Podobně jako v indické části je úředním jazykem urdština, obyvatelstvo mluví převážně kašmířsky nebo paňdžábsky

Čínská část Kašmíru

Čína

- Čína ovládá 2 území, která si dříve nárokoval knížecí stát DaK:
 - ▣ v jižním úseku hranice východní výběžek Ladákh (čínsky Askai Čin)
 - ▣ V severním úseku hranice Raskam a Šaksgamské údolí

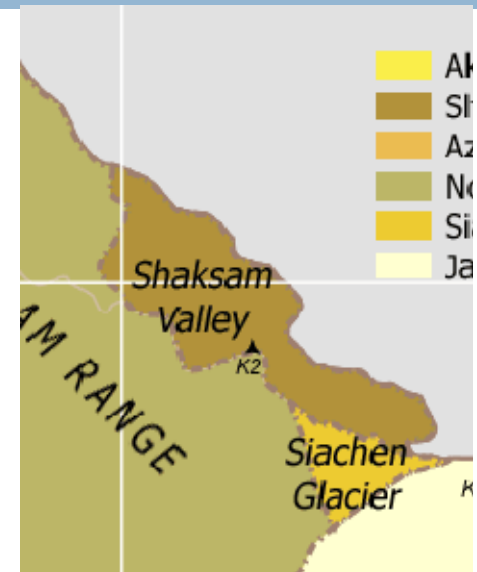
Aksai Čin (Ākèsàiqīn; 阿克赛钦)

- čínský název znamená „poušť bílých kamenů“
- jde o vyprahlou část Tibetské náhorní plošiny sevřenou hřbety Karákorámu a Kchun-lunu
- podzim 1957: Čína přes území buduje silnici spojující Tibet a Ujgursko (1960: další), obě navazují na karákorámskou dálnici (a tím spojuje Tibet s Indickým oceánem)
- Území je v podstatě neobydlené
- Čína území spravuje jako součást Tibetu
- Během války v roce 1962 obsadila Čína jedinou větší vesnici – Demchok (čínsky Dêmqog), žije v ní kolem 1,5 tis. obyvatel, podle čínských zdrojů Tibet’anů

Raskam a Šaksgamské údolí

- Výsledek pákistánsko-čínské dohody o demarkaci hranice v Karákorámu
- Na tomto území byla hranice smluvně vytýčena vůbec poprvé, za základ byla vzata linie faktické kontroly
 - ▣ Dohoda byla uzavřena „dočasně“ s tím, že otázka bude znovu otevřena po vyřešení kašmírského problému
 - ▣ Indie přesto dohodu odmítá s tím, že byla uzavřena mezi nesprávnými stranami
- Díky dohodě se např. stala z K2 hraniční hora (podle Indie leží celá v Indii)
- sporné území se stalo součástí autonomní oblasti Ujgursko
- Území je prakticky neobývané

Šaksgamské údolí

Poslední nerozdělený

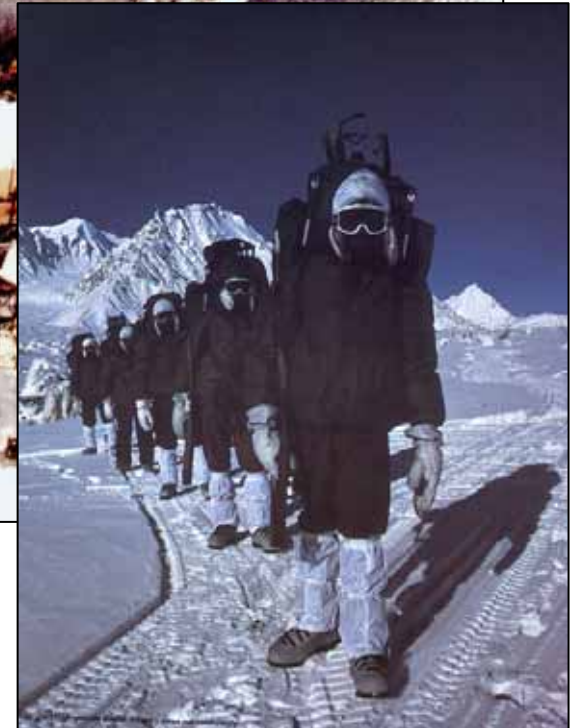
- Původní linie příměří mezi Indií a Pákistánem byla ukončena před velehorskými oblastmi Karákorámu
- Stanovení linie se jevilo jako zbytečné (nemožnost použití vojenské techniky v tak vysokých nadmořských výškách)
- V roce 1983 začaly indické jednotky obsazovat **Siačenský ledovec** (*Siachen Glacier*), jako odvetu obsadil Pákistán ledovec Baltoro
- V červnu 1984 začaly přestřelky mezi oběma armádami
 - V dějinách bitev unikátní: palebné posty byly ve výškách až 6000 m, vojáci museli používat boty se stoupacími železy a speciální prádlo, výstup z kasáren do míst bojů trval až 8 dní ...)
- Dnes na ledovcích působí společná dozorčí komise

Válčit se dá všude ...

Stanoviště indické armády na ledovci

Jak z toho ven ...?

- Je zřejmé, že pozice obou stran jsou naprosto neslučitelné, že není možné najít kompromis, kterým by byly obě strany uspokojeny
- K diskusi – co navrhuujete?